

Pastisseria RAGA Major, 105 - Telèfon 72 03 53 ULLDECONA	BAR EL REBOST Carrer Calvari, 57 - Tel. 72 07 86 ULLDECONA	Vídeo-Foto MILLAN EUROCRHOM - Laboratori Fotogràfic Distribuïdor Vídeos JVC Avda. Ramon Salomón, 19 - Tel. 72 03 63 ULLDECONA
<i>Mutua General de Seguros</i> AGÈNCIA LABERNIA Assessorament - Tramitacions - Assegurances - Viatges Major, 108 - Tel. 72 00 81 - ULLDECONA	Fusteria LAVEGA-BOSCH, C.B. Avda. Escoles, 5 - Tel. 72 11 37 ULLDECONA	Oficina Tècnica LO y SA Major, 111 - Telèfon 72 00 48 ULLDECONA
SUMINISTROS "LA SÈNIA" JOAN CORDOBA i SERRA Materials Construcció - Decoració LA SÈNIA - ULLDECONA	LLIBRERIA PASALAMAR Carrer Sant Antoni, nº 13 ULLDECONA	Escumosos SANS BEGUDES i REFRESCOS Entenza, 30 - Telèfon 72 03 40 ULLDECONA
Auto-Escola PITARCH Plaça Sales i Ferré, nº 15 - Tel. 72 07 17 ULLDECONA	<i>Raferré</i> <i>Ràdio</i> C/. Sant Antoni, 38 Tel. 72 01 08 ULLDECONA	Carnisseria OLGA Major, 160 - Telèfon 72 04 64 ULLDECONA
Relotgeria ITARTE ULLDECONA	Motos-Cicles VIDAL Motos-Bicicletes-Motocultors MOVICAM i Motoserres TRONK Clavé, 37 - Tel. 72 05 23 - ULLDECONA	 MAPFRE Grup Assegurador Delegat a Ulldecona: PERE SANS i ARASA Sant Antoni, 28 - Telèfon 72 03 37
Ferreteria GRAU Llistes de Noces - Electrodomèstics SUPER-SER Pintures TITAN-LUX - Distribuïdor Oficial BOSCH Major, 104 - Tel. 72 01 89 - ULLDECONA	BEGUDES TOMÀS LLUÍS C/. Del Mar, 66 - Tels. 72 06 34 - 72 03 04 ULLDECONA (Montsià)	CONSTRUCCIONS LA TORRA C/. Ermita - Tel. 72 02 99 - ULLDECONA
Mobles A R N A U Sant Lluc, 12 - Major, 82 Tel. (977) 72 03 58 ULLDECONA	Merceria, Perfumeria i Cosmètica Major 110 Telèfon 72 05 81 - ULLDECONA	 ELECTRODOMÈSTICS joan miquel subiràts castell / c/. major, 153 - tel. 72 06 38 - 43550 ulldecona

C. C. R.

MARÇ / ABRIL 1991

NÚM. 53

POSA-LI A LA MÀ, LA ROSA

Riba 91

Com oferir-li a una dona
tot el flaire d'una flor
si ella omple per sí sola
els de dins del nostre cor.
I com dir-li que l'estimes
si en sentir-la et fas poruc
i vols trucar la feblesa
en aquells silencis rucs.
I et crema el cor i encara
neguiteges quan la veus
i et penses que ni els déus
passen instants tan joiosos.
Com oferir-li a una dona
que t'empeny quan tu no pots
i que segueix, en tornar a casa,
tots els dubtes i els enyors.
I com dir-li que l'estimes
si paraules no en tens massa
i et converteixes en un noi
en seguir-li la mirada.
I et crema el cor i encara
vols posar-li a les mans
aquelles hores tan plenes,
plenes de somnis i esguards.
Com oferir-li a una dona
en un plec un paradís
si l'has vist riure i plorar
per un xic de compromís.
I com dir-li que l'estimes
si el teu parlar et traeix;
posa-li a la mà, la rosa,
i el demés ja ho farà el temps.

Josep

Caixa Tarragona

Història d'un rotlle de paper

M'han fet llevar d'hora. Jo era allí, entre palles i teixits, fent i desfent històries de deeses i herois i tot just, quan passava per un pont de fusta enmig del bosc de pins, m'han tocat les galtes. Sembla que avui és el dia de Venus i s'ha d'anar a mercat, a ciutat.

Com el nostre amo és molt primmirat, en això de la bona presència, ja em teniu, de bon matí, donant tombs i tombs a la sínia. I és que, com som tants, s'ha de treure molta aigua. Avui, ves per on, m'havia de tocar el primer torn i quan ja eren tots ensabonats i esbandits les meves ganes de neteja eren força minses. Em feia pena posar-me a remull i és que encara refresca una mica al matí i si arribes a despertar-te del tot trobes massa inconvenients. Menys mal que l'amo té mètodes prou efectius per treure les lleganyes de la cara i, al cap i a la fi, no és tan dolent anar una mica net; encara que n'hi ha qui diu que això és cosa de donetes i cal fer olor de mascla. Ara, el que em ve més costa per amunt és l'afaitar-me a navalla. Se'm posen els pèls esporuguits i el criat que es dedica a fer aquestes ocupacions es posa de cent colors diferents. Deu ser que la barba i ell no es tenen prou confiança; desitjo pel meu bé que avui s'acaben de fer amics de totes totes perquè sinó és probable que no arribi al dia de Saturn i això que és ben aprop. L'altre dia un company va deixar-nos i tot perquè el barber es posà una mica neguitós. Com va d'esma perdut per una grega és possible que avui la cosa vagi bé. L'amo ja li ha fet massa descomptes per poder anar a mercat i la negror de les dents i la buidor de les genives em fa sospitar que no li queda massa temps per anar coltellejant a joves escadussers. Per fi ha acabat d'afaitar-me i per terra només hi ha unes pelleringues. Poca

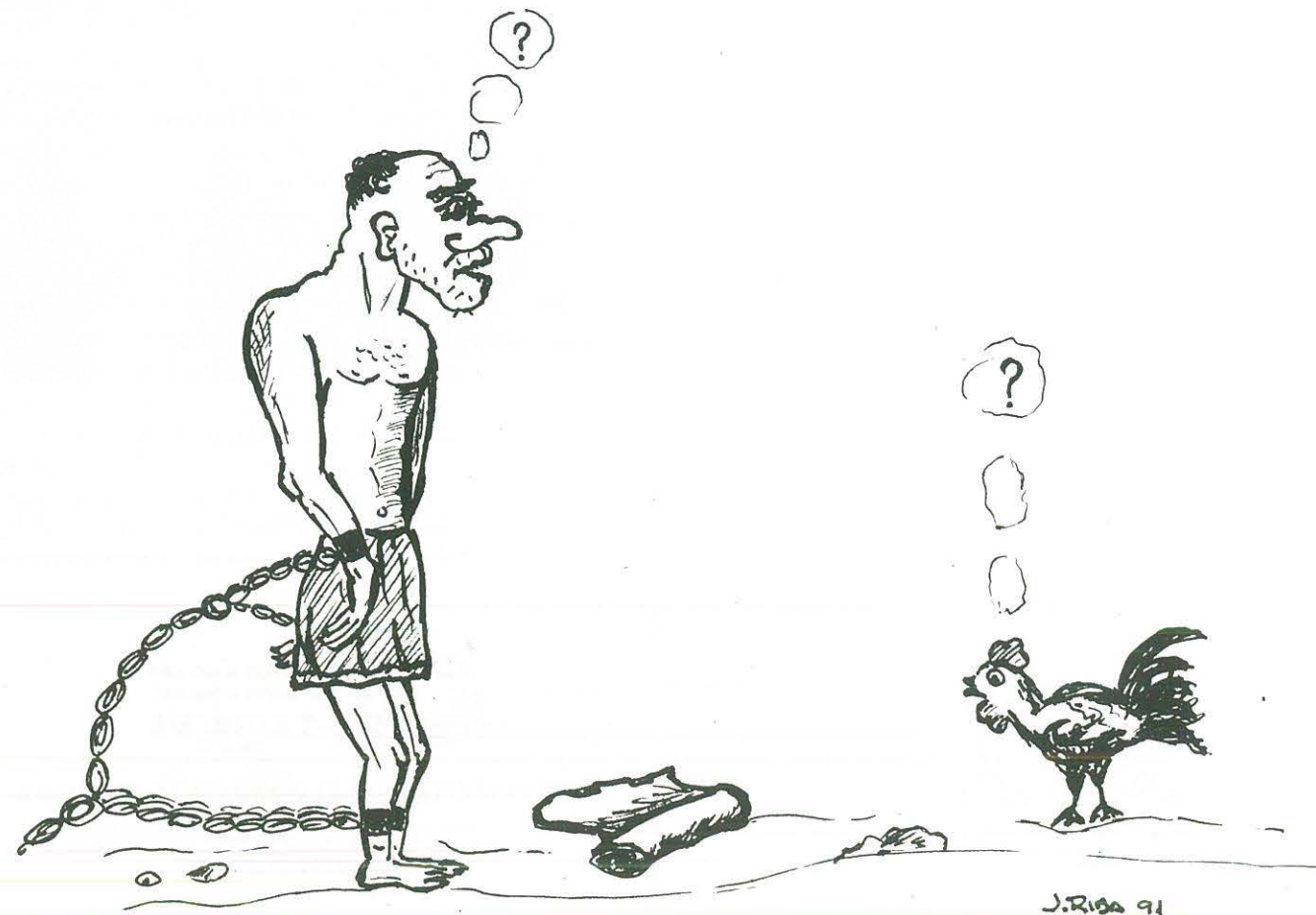
cosa per a les desfetes que acostuma a fer. Prou pressa que es dóna en fer-me anar a rentar i en tirar terra per tapar la rojor de l'altra terra.

Com em feia una mica de por el fet de posar-me al safareig un guàrdia, molt amable, m'ha ajudat tot i agafant-me pel darrera i per sota. Amb el doloreig de l'ajuda gairebé no he notat la frescor de l'aigua ni la coïssor de les ferides i és que aquests guàrdies coneixen el seu ofici. Ara que ja fa una estoneta que sóc dintre m'han donat un sabó i tan bon punt l'he passat per les galtes he recordat en uns moments tot el calvari de l'afaitat i és que el barber m'ha arreglat millor del que suposava. He trobat un bany llarg i anguniós i en sortir he vist enmig d'una aigua rosada les meves antigues closques de fera. Faig una olor de flors i violes que fa girar els cecs i moure els llavis, plens de satisfacció, a tots els muts de la rodalía. Només sortir de l'aigua me n'adono que gairebé vaig nu perquè les meves robes emergeixen i s'enfonsen per anar desfent-se a poc a poc i és que un ja no se'n pot refiar d'aquests vestits de moda.

No us vull contar la cara de satisfacció que feien els companys de mercat però bé que us ho podreu imaginar si us dic que mai m'ha confós ningú amb Apol.lo i sí moltes vegades amb monstre horripilant i terrible i aquell dia fins em trobaven un punt agradós.

L'amo va arribar amb una pila de vestits nous i, en deixar-los al damunt la taula, tornà a entrar a la llar. Cadascú va intentar trobar la peça que el feia més eixerit i així va començar una mena de desfilada per tot l'entorn de la taula.

No va passar gaire estona quan ell va sortir amb un bon feix de cadenes. Els guàrdies ens van guarnir a tots i ens van

J. Riba 91

posar en renglera. L'amo els va donar un fuet preciós a cadascú i tot d'una vam començar la marxa cap a ciutat.

Tots anàvem contents i embadalits per les coses que trobàvem pel camí. Primer vam trobar una noia molt maca que anava al pou amb una gerra i no us podeu imaginar les coses que se li poden dir a una noia en aquestes condicions. Vermella es va posar i li feia un preciós contrast amb el blau del seu vestit i la negror dels seus cabells. Cada cop anava més adelerada i de veritat que semblava surar per la pols del camí. En aquestes que va trobar un home vell i es posà a fer-li esgarips. L'home vell va anar a parlar amb l'amo qui s'excusà dient que era cosa de joves i tot seguit en va fer fuetejar un parell que semblaven els més espavilats de la colla. Jo vaig escapolar-me perquè, segons sembla, no en faig massa cara d'espavilat.

La segona trobada va ser més seriosa. Sembla que era un enterrament. Dic sembla perquè el que anava presidint el seguici anava tot jagut, no anava recolzat i menjant fruites i els que anaven al darrera no duien cap mena d'atuells. Tots anaven vestits amb colors seriosos i no feia bona cara ningú. La qual cosa em fa suposar que si no venien d'una d'aquelles festes tan grasses que, diuen, fan a ciutat on tots queden mig morts d'afartar-se i beure durant hores i hores el més segur és que fóra un enterrament. La meva sospita es va confirmar quan el guàrdia que duia al costat es llevà el casc i amb veu pregona digué: pobre xicot!

La tercera trobada va ser la més lluminosa per a mi. Jo pujava, amb els altres un petit pujol i tot d'una la veié; era com un llum de torxa resplandent amb uns cabells plens de llaços i de colors, uns ulls profunds com la sínica de la casa de l'amo i un somriure ampli i entretallat. No cal ni dir que era una noia, ferosa com un somni d'estiu després d'una bona menjada i amb aquella fresquívol uniformitat de l'ombra de la figuera. Per primer cop vaig notar la dolçor del meu cor i l'angúnia d'anar-me'n enllà, cap a ciutat. Qui sap si la tornaria a veure mai més.

El que vaig trobar després ja ho he oblidat perquè a partir d'aquell moment els meus ulls suraven en un mar d'indiferència. Va ser el primer toll que vaig trepitjar el que em va fer tornar a la terra. No era pas aigua, no; era el darrer record i necessitat d'alguna cavalleria que ens precedia. Tan maco que anava i tan goig com feia i ara altra vegada a ensumar flaires poc agradosos. Els que eren prop meu reien i jo m'entristia de pensar quanta poca cosa era.

La visió de les murades de la ciutat em va fer oblidar els efluis que anava desprenent tan bon punt aixecava el peu esquerre; perquè, ja se sap, l'esquerra és el peu sinistre. Eren unes murades altes, llargues i molt murades que feien presagiar una ciutat gran, rica i amb molta força. Els presagis es van complir i un cop dins els carrers es van anar engrandint i les cases i els palaus demostraven la seva prosperitat. Com deia l'amo era un bon mercat.

Vam donar un petit tomb fins arribar a una plaça gran i espaiosa, on hi havia una mena de tribuna rodejada de columnes. La gent anava d'aquí cap allà enfeinats amb les seves coses i de tant en tant pujava un dalt la tribuna i començava a escriure els que passaven i els ensenyava coses oferint-los tot una mena d'avantatges per aconseguir-les. Poc que ho sabia jo que havia tal mena d'ofici; que altra cosa no coneixia sinó el camp i a casa de l'amo però es veu que a ciutat hi ha moltes maneres d'omplir el budell. La gent passava i no eren massa els badoocs que s'hi aturaven. Al cap d'una estona va pujar un home a la tribuna i li va dir que ja podia baixar. El primer, sense obrir la boca va recollir els quatre estris que portava i ens va deixar.

El meu amo va anar tot decidit a parlar amb el segon home i després d'aixecar i baixar els braços, d'anar enrera i avant, amunt i avall i d'estirar-se cadascun dels seus cabells va treure d'una bossa, que jo no havia vist mai, unes peces rodones que brillaven a la llum del sol i li va donar un grapat. A cada una que li posava a la mà li queia una llàgrima grossa com un puny. Es veu que aquelles rodones brillants havien de ser algun record molt estimat de família perquè sinó no comprenc el motiu del seu sofriment. Jo em sentia tot trasvalsat i pres d'una angúnia que mai havia sentit. Pobre amo! Ell que tant ens cuidava la figura i la presència evitant tot possible engreixament puix que això és de gent poc digna i desmereixedora del favor dels déus. Jo crec que a casa tots érem afavorits i per demés ell ens ensenyava tota una gran varietat de sacrificis i dolors que no feien més que purificar-nos. A punt vaig ser de saltar al damunt d'aquell cruel home, quan un guàrdia es va topetar en el meu camí i no recordo més.

Tan bon punt em vaig despertar, a causa de la mullena, vaig veure els companys com un darrera l'altre, guarnits amb les seves cadenes anaven enfilant les escales que ens portaven a la columna dreta de la tribuna. A mi em van donar un drap per a què m'eixugués i el barber, que també havia vingut amb nosaltres em va passar un gros raspall pel cabell per posar-me ben eixerit. Un cop vaig ser dalt, a la tribuna, un gran soroll metàl·lic quasi em va eixordar. Darrera d'ell vaig tornar a veure aquell home, que tan mala estona havia fet passar al meu amo, que convocava els ciutadans. Meravellosament tots es van deturar i es van apropar entorn la tribuna. No sé quina mena d'home havia de ser aquell que feia plorar però que a la vegada era tan respectat. Va agafar el primer company del braç i d'una manera no massa delicada el va fer passar al davant de tots. Va començar a parlar dient unes coses meravelloses d'aquell jove i fent-li aprendre, en moments, coses que mai hauria après en anys a la casa de l'amo. Una vegada recontats tots els avantatges de tenir-lo al costat va fer-lo passar un parell de vegades de punta a punta de tribuna i va començar a cantar uns números. De tant en tant jo veia com algú

aixecava la mà i ell anava cantant fins que va arribar un moment en què ningú aixecà la mà i llavors va parar de cantar i el meu amo cap allí que va anar on s'havia aixecat l'última mà amb un petit rotlle de paper que va canviar per una bosseta de pell. Quan tornava semblava més content i això em va animar prou.

Quan ja només quedava jo, va començar a fosquejar i aquest havia de ser el motiu pel qual la meua presentació va ser curta i entretallada per nombroses riallades. Ja ho sabia jo que aquell home no era massa gran peça i només feia que dir coses que no eren ni de bon tros. Quan em va tocar el torn de la desfilada els que restaven a sota prou que s'acostaven i demanaven que em llevés roba però l'amo, amb molt bon gust, ho va privar. Va ser l'últim record agradós que tinc d'ell perquè després va fer una cosa que

a mi no em va semblar massa bé.

Aquell home va començar a cantar números. La gent no parava de riure i ell seguia cantant. En un moment es va anar posant roig i més roig i gairebé va caure a terra colpejat per la meua maledicció. Era la primera vegada que els déus m'escoltaven. L'amo li demanava que continués però ell no va voler. La nit ens queia al damunt i l'amo es va posar molt neguitós. Em va semblar, per primera vegada, que li feia una mica de nosa i que volia que me n'anés amb algú.

Quan a la fi la foscor era gairebé completa va passar un home vell que portava una gallina a la mà. L'amo el va fer deturar i no sé què li va dir però aquell vell li donà la gallina i ell li va donar el darrer rotlle de paper que li quedava. Aquell vell em va agafar de la cadena que em penjava i sense dir ni una paraula em va estirar carrer avall.

**M^a. JESÚS
QUEROL,**

**la nostra Dama
d'enguany**

Mª Jesús Querol Antich serà la Pubilla del Centre Cultural i Recreatiu dins la setmana de Festes Majors d'Ulldecona 1991.

El proper número d'aquest Butlletí tindrem una xerrada amb ella per parlar més extensament de les festes i de les nostres activitats relacionades amb la cultura.

* ESTUDI
* REPORTATGE
* FOTÒ INDUSTRIAL
* GRAFISME

ULLDECONA
MAJOR, 60
Tel. 72 09 57

**QUIMICS
P.V. TABUENA**

TRACTAMENTS I AFLORAMENTS D'AIGUA

Plaça Diputació, 6 - Telèfon 72 07 54

ULLDECONA

CAJA DE MADRID
CAIXA D'ESTALVIS

AMPLIACIÓ DE DADES SOBRE ELS BITLLETS LOCALS

DURANT LA GUERRA CIVIL A ULLDECONA

En el núm. 49 d'aquest butlletí, corresponent als mesos de Juliol/Agost 1990, ja us vam parlar del paper moneda local durant la Guerra Civil a la nostra població. El motiu de que avui tornem a treure el tema no és altre que fer-vos unes aportacions gràfiques d'uns documents que hem localitzat posteriorment a aquella publicació. Els documents que reproduïm es troben a l'Arxiu Històric Municipal al llegall 470, Doc. 2 i figuren inventariades com «Varios recibos y notas sin interés». Nosaltres no ho considerem així. Passem a fer-vos un comentari:

Núm. 704-87 de Abril de 1937

D. Consell Municipal Ulldecona Debe:

FECHA	CONCEPTOS	PRECIO	PESETAS	CTS.
	10.000 bitllets 2 curos 1 Pk	10 %	100	-
	8.000 " " " " " "	10 %	80	-
	Total		180	=
	Total son ciento ochenta pesetas.			

Aprovat en sessió del 7 de Abril de 1937

Document núm. 1 - Factura de la Impremta Montsià que correspon a la primera emissió de bitllets locals (la que porta data de 20 de març 1937). La factura va dirigida al «Consell Municipal» a l'igual que la llegenda que figura impresa als bitllets. Noteu que el domicili de la impremta és al carrer Basconia (actualment Sant Jaume). Aquí volem rectificar la tirada dels bitllets de 0'50 ptes. que vam estimar en aquella ocasió en 10.000 unitats, i aquesta factura ens aclara que foren només 8.000.

Núm. 501-303 de Abril de 1937

D. Ajuntament d'Ulldecona Debe:

FECHA	CONCEPTOS	PRECIO	PESETAS	CTS.
	12 gravats bitllets	1 -	12	-
	38.000 bitllets locals 2 curos	1 %	380	=
	Total		392	=

Aprovat en sessió del 9 de Abril de 1937

Document núm. 2 - Factura que correspon a la segona i última emissió de bitllets a la localitat (la que porta per data 1 de setembre 1937). La factura aquesta vegada va dirigida a l'«Ajuntament d'Ulldecona». Noteu el canvi de «Consell» per «Ajuntament» a l'igual que va succeir amb els bitllets. Aquí les xifres de les diferents tirades coincideixen. Foren 10 mil d'1 pesseta, 12 mil de 0'50 pessetes i 16 mil de 0'25 pessetes; en total els 38.000 bitllets que cobra en factura la Impremta Montsià.

Sucursales en MADRID - SEVILLA - BILBAO

SELECT

COLLECTIVIZADA

CONDICIONES DE VENTA:
 Pago neto, fecha recibo de la mercancía. Las mercancías pedidas en firme, no pueden ser devueltas. Las reclamaciones justificadas no se tomarán en consideración si hechas después de tres días fecha recibo de la mercancía. La expedición de la mercancía se efectúa siempre por riesgo del comprador. La mercancía queda propiedad de la casa, mientras la factura no esté completamente liquidada.

Barcelona - Calle Vergós, 35 (Sarríá)

Consell Municipal Ulldecona

Bulto No. 8833/675 Envío por por recader.

36/pedido del 7 ORR. No. 7918 por mediación del Somp. Rosenstiel.

Teléfono 73968 BARCELONA

M. FACTURA N° 6833 Facturado el 12.IV.1937

Cantid.	Unidad	"SELECT"	Precio	Valor total
1		segell per a imprimir en sec i plasticament		95.--
125	fulls	de paper carbó "SELECT-EXCELENT" violeta		24.50
1	100	"SELECT-EFECT" negre per a rotular		10.--
2000		grapes n° 22/6		9.--
		portos per un paquet mostra (segell)		1.--
		Seguro, porte y embalaje		-.50
		Sellos		
		TOTAL Pesetas		140.--

S. E. U. O. - Pagadero en Barcelona

CONDICIONES DE PAGO: Al contado, neto, a la recepción de la mercancía. Para pagos inferiores a Ptas. 200, agradeceremos nos remitan su importe por giro postal. Las cantidades superiores a dicho límite, sírvanse transferirlas a favor de nuestra c/c. en el Banco Alemán Transatlántico de Barcelona. Nuestros giros no derogan la condición de pago en Barcelona.

Industrias G. R. E. S. Reunidas
 JOSÉ CASTELLET
 OFICINAS Y ALMACÉN: C. Alcoy, 8
 TALLERES: Calle Alicante, 2
 TELÉFONO 11802
 VALENCIA

NOTAS IMPORTANTES
 En toda reclamación cítese el número de la nota de entrega y fecha del pedido. - Cuando se respondan fondos, hágase antes de fin de mes. - No serán válidas las reclamaciones después de 4 días de recibida la mercancía. - Las mercancías viajan por cuenta y riesgo del comprador cualquiera que sea la forma de envío. - Como lugar del cumplimiento se designa Valencia, a la jurisdicción de cuyos tribunales se someten ambas partes.

Document núm. 4 - Factura que ens dóna llum sobre l'empresa que se'n va encarregar d'efectuar el dibuix i els clixés planxa que servirien per imprimir els bitllets locals. Aquesta empresa suposem que seria la mateixa que va dissenyar els bitllets del poble veí d'Alcanar, per la similitud que apreciem amb els nostres (Vegeu en el llibre «Història d'Ulldecona» d'Albert Ferré en les làmines il·lustratives de l'obra, on reproduïx diferents bitllets de la comarca). Els clixés planxa que nombra aquesta factura, actualment es troben exposats dintre una vitrina a la Casa de la Cultura.

F. Itarte

N° 147726

Sr. D. A. Rovira

Imprenta Ulldecona

VALENCIA 8 ABR. 1937

APARTADO 148

MODELO	PESETAS	CTS.
Dibujo y clichés Consell Mpal	85	NETO
Convo	95	
REEMBOLSO	85	95

Aprovat en sessió del 23 MAR. 1937

Annabel Folch i Millan

— — — — GRAÓ A GRAÓ: POETESSA — — — —

Dins del col·lectiu del CCR, s'hi troben companys i companyes que cultiven mons tan diversos com poden ser les arts, el teatre, els esports, les lletres i ciències en totes les seves manifestacions. De totes elles, ben poques excel·leixen com ho ha aconseguit fer la nostra amiga i companya del Consell de Redacció d'aquest Butlletí, **Annabel Folch i Millan**, qui recentment ha aconseguit agradoses satisfaccions en el món de les lletres i concretament en el camp de la poesia.

Desitjant que tot el nostre col·lectiu sigui partícip dels seus triomfs, resultat del seu afany, vaig sol·licitar-li una entrevista. Ella, amb la seva innata modèstia em va contestar que l'afalagava sobremenara. Des d'aquestes ratlles i com ja li vaig dir aquell dia, li repeteixo que no es tracta d'afalagar-la, simplement és que Annabel s'ho ha ben guanyat i els qui l'estimem estem orgullosos de donar-ho a conèixer als quatre vents.

Cal destacar que la poesia d'Annabel Folch és una delícia, si bé aquest elogi no és cap secret per tot aquell que sigui lector habitual del nostre Butlletí. En la seva obra ens fa ofrena d'un bell espectacle de poesia profunda, fina i ben portada, poesia deliciosa, rítmica i, per tant, de bella factura. És aquesta, una de les moltes lloances que es poden fer a l'estil inconfusible d'Annabel. Però, anem a que sigui ella mateixa, amb el seu tarannà transparent, senzill i profundament humà, qui ens parli de les seves satisfaccions, que també ho són nostres:

— M'agradaria que ens expliquessis, Annabel, des de quan i per què vas iniciar-te en el món de les lletres.

• **Jo crec que l'afició em va nàixer quan tenia uns set o vuit anys, perquè vaig guanyar un premi al CCR i a partir de llavors, he continuat llegint i escrivint.**

— Tenim entès que l'any 1990 ha estat un any que t'ha donat bastantes alegries en la teva afició literària. Una d'elles va estar el 1r. Premi del «XIX Concurs Literari del C.C.R.». Llevat d'aquests, a quins altres concursos has participat? Fes-nos-en cinc cèntims.

• **Bé, a part del C.C.R. del qual vaig estar-ne molt satisfeta, també he tingut un accésit en una convocatòria de narrativa a «Nou Barris» de Barcelona; el primer premi de poesia «Vall d'Or» de Sóller (Mallorca) i un altre guardó en el concurs de poesia de Les Planes a Barcelona.**

— Prosa o poesia?

• **Les dues. Cadascuna té el seu encant. Encara que continuo pensant que la prosa és més difícil arrodonar-la, i la poesia dona més punts per jugar a crear.**

— Quin dels concursos en els que has participat, recordes d'una manera especial?

• **Els recordo tots, no puc diferenciar un més que l'altre ja que tots en el seu moment han significat un avanç i una gran satisfacció personal.**

— Ens comenten que s'ha editat un llibre pel Casal d'Avis de les Planes de Vallvidrera, on has publicat poesies teves. Què ha significat per a tu?

• **Bé; efectivament, el Casal «Ca l'Avi» de les Planes, anualment celebra una «Festa de la Poesia». En la seva XV edició, aquest any 1990, ha publicat alguns dels meus poemes dins un recull. Ha estat una experiència nova i gratificant.**

— El millor premi que has guanyat l'any 90 ha estat sens dubte el primer premi en el IV Concurs de Poesia Vall d'Or a Sóller (Mallorca). Quan t'ho van comunicar telefònicament que vas sentir?... Alegria, orgull, emoció, agraïment?

• **Doncs, ben bé no ho sé. Jo diria que una mica de tot i també molta il·lusió; il·lusió deguda a la gran participació que el concurs va tenir. La veritat és que mai m'hagués esperat aconseguir el primer premi.**

Per a que els nostres lectors se'n facin una idea de la importància d'aquest concurs afegirem que segons dades que donava el setmanari «Local» de Sóller el 25 d'agost participaren al Vall d'Or 1990 un total de 120 poetes, procedents de nou comunitats espanyoles i fins i tot de Bèlgica. Així mateix, d'aquest setmanari copiem literalment «Primer premi: Annabel Folch Millan, d'Ulldecona (Tarragona), té 20 anys, estudiant de Filologia Catalana a la Universitat Autònoma de Barcelona, és la primera vegada que participa a un concurs literari fora de la seva ciutat natal. Poema guanyador: «L'amor perdurable»».

— Annabel, dediques molta estona setmanalment a escriure?

• **No!! Almenys no tota la que voldria.**

— Planteges dedicar cada cop més temps a escriure o vols mantenir-ho a nivell d'afició?

• **Plantejar-m'ho, ho faig sovint, però fins aconseguir-ho ja un bon camí. Penso continuar fins allà on arribi.**

— És molt difícil treballar, estudiar i escriure, tot a la vegada? Tens prou hores per fer-ho tot?

• **Dificilíssim, i les hores és que no les veig.**

— Annabel, i ja per acabar, que els diries als companys i companyes del CCR perquè s'animesin a escriure?

• **Primer de tot, s'ha de llegir moltíssim, i en segon lloc que si t'agrada escriure, fer teatre o ballar... no has de deixar que els desenganys o èpoques dolentes et desanimen. S'ha de lluitar per les coses que t'agraden, si aquestes t'omplien i et fan créixer com a persona. Això sí que és una sort.**

Annabel, continua amb aquesta; la teva afició. T'esperen moltes pàgines en blanc. Escriu i no pares fins a omplenar-les totes. **ESCRIU!**... i pensa sempre, que aquesta pàgina que ara estrenes, serà molt millor que la que vas escriure ahir. Que no se'n quedi cap en blanc. Tots els companys d'aquest CCR et desitgem molts de triomfs i... **PER MOLTS ANYS.**

F. Itarte

QVADERNS DE POESIA

NOSTRE CLUB

LES PLANES - SETEMBRE 1990

* **FRAGMENT DE L'AMOR PERDURABLE (1r. PREMI IV CONCURS DE POESIA VALL D'OR 1991)**

*Arribava
el groc tardorenc
captivant, gelosament, la terra sencera
i amb el ventre ple de pluges
l'octubre l'acompanyava.
Era l'hora
d'asseure's a l'estora
com d'altres tardors
en una vella cerimònia
de coneixença reiterada
cada solstici;
escorcollant amb l'esguard
les gentils gotes
que perfilaven al vidre
l'inventari
d'un estiu, a penes, acomiadat.
Arrecerats
darrera el llenç d'aigües transparents
que ens abraça molt més encara,
deixàrem córrer
esparvetat el temps
amb sandàlies d'ofec.
Tu i jo, sols ens miràrem, amor.
Sols ens miràrem.*

(Annabel Folch i Millan)

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA

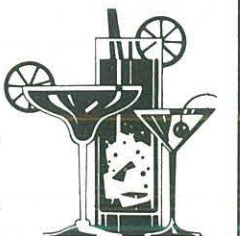
Banco Hispano Americano

Sant Lluç, 35 - Tels. 72 01 28 - 72 02 53
43550 ULLDECONA (Tarragona)

CAFETERIA
SNACK-BAR
"JUGOS-BOL"
LOCAL CLIMATITZAT

Els caps de setmana es fan menjars per encàrrec

Ramon Salomón, 20 - Tel. 72 10 63
ULLDECONA

El passat mes de març, la Secció de Muntanya va realitzar dues sortides dins del nostre terme, l'una va consistir en recórrer la serralada de l'Ermita desde l'Ermita fins la «Cova de les Bruixes». En aquesta sortida es pretenia a més de fer una excursió, recollir fòssils per començar una col·lecció per al centre, encara que els nois no sabien molt bé què era el que es buscava, ens ho vam passar molt bé, donat que el recorregut que vam fer no era l'habitual que es fa quan es va a l'Ermita.

La segona sortida es va efectuar 5 dies després i va consistir en recórrer el riu des de «Les Canals» fins al «Pont de l'Olivar» per després anar al Castell on vam donar per finalitzat el recorregut, potser aquesta va ser més distreta, ja que durant l'excursió vam haver de travessar el riu, mullant-nos els peus, a més a més que vam poder descobrir racons del riu que molta gent del grup mai havia vist.

I ja per aquest mes tenim programades més sortides com són una acampada a la Tenalla, als Ports, o una sortida a la Cogula a més de pràctiques d'orientació i altres activitats.

S.M.C.C.R.

SABIES QUE?

DE L'EDAT DEL BRONZE A LA DEL FERRO

Per tal d'arribar a tenir informació d'aquest procés de transformació s'han dut a terme curioses estadístiques com la que esmentem a continuació:

En els 4 primers llibres de la Bíblia, apareix esmentat 83 vegades el bronze i 4 el ferro. A la Ilíada 270 el bronze i 23 el ferro. A l'Odissea el bronze 84 vegades i 29 el ferro. Tot això ens mostra un augment en la utilització del ferro durant aquest temps. Cal dir també que en els llocs on abundava el coure i l'estany el procés havia de ser més lent.

EL RIU EBRE

Segons les confoses notícies facilitades pels grecs i romans, els íbers vivien en la ribera de la Mediterrània des d'Andalusia al golf de Lleó, penetrant després cap a l'interior fins al lloc com la conca de l'Ebre, el qual nom sembla derivar precisament d'Iberus.

ENTERRAMENTS EGIPCIS

ENTERRAMENTS EGIPCIS

Als enterraments, els egipcis portaven branques d'olivera, símbol de la resurrecció, i els homes es deixaven creïxer la barba en senyal de dol. A més, era costum oferir un banquet als parents i amics de la casa del difunt. En aquestes ocasions es posaven un collar funerari, indumentària adequada i efectuaven certes ablucions especials.

EL LLIBRE DELS MORTS

Els difunts que passaven amb èxit la prova del tribunal d'Osiris tenien dret a la vida eterna, estaven no obstant sotmesos a certs perills dels quals havien de defensar-se amb unes fórmules màgiques. Per ajudar-los s'escriuien algunes fórmules damunt el sarcòfag i a les parets de les tombes. Amb el temps aquestes van ser recopilades en el llibre dels morts, escrit en un rotlle de paper que es posava a la tomba, al costat del mort. Així quan es trobava amb els dimonis, en forma de serps, cocodrils gegants i dracs que tiraven foc, sabia el que havia de dir per fer-los fugir i quan havia d'obrir una porta. Els morts podien descansar així en pau.

ELS COLOSSOS DE MEMNON

Del temple d'Amenofis III, subsisteixen encara avui els colossos de Memnon que guardaven l'entrada al temple. Aquestes escultures tenen tal grandària que un home pot seure amb facilitat damunt d'una de les mans.

Cada matí, en sortir el sol una de les estàtues bessones emet un gemec musical. L'escultura es va fer cèlebre com a estàtua parlant; en aquest misteriós fenomen es veia la senyal del faraó. Aquest gemec matinal omplenava de pànic a grecs i romans i les seves diverses interpretacions van donar peu a l'oracle de Memnon.

La seva explicació és que durant la nit la superfície de l'estàtua composta de granit i de gres rugós i porós, es refredava i en sortir el sol es calentava, sent la desigual dilatació dels diferents materials el que produïa les vibracions harmòniques i estranyes.

Què és la mort?

Us heu preguntat mai on va l'home després de la mort? Estic segur que sí, i és tan normal que forma part de la nostra vida; per què? —diem—. Què és viure sinó un camí cap a la mort. Aquesta amiga estranya i a la vegada quotidiana.

Jo, quan m'assec, per motius de les meves deficiències, m'ho pregunto moltes vegades. On ets? Per què em segueixes arreu on vaig i ensenyes els esculls de la meua vida?

Tu ets així, inoportuna per a tots menys un. Ets capaç de desfer famílies, que potser mai ho eren de fetes, però cal dir-ho, i portar una disbauxa, un enrenou que fa saltironar cent costums d'aquest poble. Mai arribes d'hora; sempre en moments difícils, irrecuperables per a molts. No comprenc com sent tan prop de nosaltres ens oblidem de la teua intenció primera.

Deu ser que l'home encara no pensa, més ben dit: no vol pensar; no vol assumir el seu paper pobre i curt i es belluga d'aquí d'allà per tal d'oblidar-te. És com si vulgués oblidar el braç ferit o el cap endolorit. Tu te'n rius, te'n rius com la nit del dia i la fosca de la clariana i penses: Que en són de rucs, que no ho saben pas que jo sóc part d'ells! Com se'n poden oblidar de mi, de la meua ombra que els du vers la llum que sempre desitgen! Però no obstant sé que ens comprenc i acceptes les nostres febleses i vanitats cegues. És possible que, fins i tot, algun cop ens acomiades i ens deixes un instant perquè aquest és el nostre somni: viure uns moments més, pertànyer uns segons més al món dels vius.

És viure anar portant un seguit de cadenes que, a més a més, no te les deixen treure; és viure ser degudament classificat, ordenat, allistat i empresonat en unes tanques socials que només s'obren en temps de carnaval o en un grapat de somnis? És viure dir si mane i si així ho voleu prenem el camí avall i diem que pugem cap al cim? És viure anar on van i dir si diuen i fer si fan? I arribar al capdavant i fer-ho tot com cal i arribar per fi al capdamunt d'un monument on van els ocells a fer de les seves, perquè clar, ells, si són vius, no tenen el càstig moral de l'avern i les tenebres, el seu únic càstig és portar-los a un paradís per tots nosaltres enyorat.

Però, ep! Ells són animals, no poden gaudir de ser part de Déu. És potser per això que ningú els sap castigar.

Parlem de la mort, però de la mort que fruita, que fa els homes bons i que ens deixa als vius mirant el seguici i pensant quan arribarà el nostre darrer comiat.

Tot i així seguiré vivint, vivint en un món que no entenc ni tinc perquè entendre. Jo romandré, com vosaltres, agafat a la ploma, a l'aixada o al volant de qualsevol eina que em mana per un determinat paper.

Pugem el teló, recomencem l'obra i que ningú gose prendre el meu paper. Aquesta seria la fi del darrer acte.

C. A. R.

Fundat l'any 1947

BUTLLETÍ D'ÚS INTERN EDITAT AMB LA COL·LABORACIÓ DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

Director:

Josep A. Lázaro i Puente

Consell de Redacció:

Jaume Coll i Arnau
Francesc Itarte i Vericat
Joan J. Roca i Labernia
Annabel Folch i Millán
Josep Castell i Puñet
Marisé Pla i Bel

Dibuixos:

Joan Riba i Costes

NOTA:

El Consell de Redacció agraeix totes les col·laboracions, però es reserva el dret de la seva publicació.

El Butlletí d'Ús Intern C.C.R., no es fa responsable de les publicacions que no vagin signades pel Consell de Redacció.

L'exclusiva responsabilitat del text publicat ve identificat per la seva firma.

Edita: Centre Cultural i Recreatiu d'Ulldecona
Major, 147, 1r.
Apartat de Correus 52
Tel. 72 03 37
43550 ULLDECONA

Dip. Legal: T. 1.227-1.982

Jordi Dassoy, impressor
Sant Carles de la Ràpita

VENDA I PROGRAMACIÓ D'ORDINADORS

TELEX
TELEFAX
SISTEMES DE DICTAT, etc.

Major, 124
Telèfon (977) 72 04 39
43550 ULLDECONA
(Tarragona)

DISTRIBUIDOR AUTORITZAT
DE
PHILIPS INFORMATICA Y COMUNICACIONES, S.A.

PHILIPS